

EL

Avstängning av el

Glömska eller andra mer tillfälliga betalningsproblem leder ofta till högre kostnader för den som inte betalar i tid. Betydligt mer sällan leder det så långt som till att överföring av el avbryts. Betalar du inte en korrekt faktura trots företagets olika former av betalningskrav, har företaget rätt att efter en viss tid avbryta elöverföringen. Förutsättningen är att det handlar om ett väsentligt avtalsbrott. Även andra typer av avtalsbrott kan leda till att din el stängts av om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse.

Rutiner vid utebliven betalning

När betalning uteblir skickar elföretaget ofta en betalningspåminnelse. Det finns dock ingen skyldighet för företaget att skicka ut en påminnelse. I sådant fall går kravet vidare för ytterligare åtgärder direkt efter förfallodagen på fakturan. Betalar du inte överlämnas ärendet ofta till ett inkassoföretag som skickar ut ett inkassokrav. Har du inte betalat inom angiven tidsfrist, efter det att du fått inkassokravet, gör inkassoföretaget en särskild granskning av ditt ärende.

Är avtalsbrottet väsentligt kommer företaget att skicka dig en anmaning om rättelse. För att undvika ytterligare åtgärder ska du betala skulden inom skälig tid. Med skälig tid avses i detta sammanhang åtminstone 14 dagar.

Betalar du ändå inte skulden kommer företaget genom så kallad delgivning uppmana dig att betala samt informera dig om att överföringen av el kommer att avbrytas om inte räkningen betalas. Ett meddelande skickas samtidigt till socialnämnden i den kommun där elanläggningen finns. Delgivningskvittot ska du underteckna och återsända till företaget, för att undvika ytterligare kostnader.

Återsänder du inte delgivningskvittot brukar företaget anlita en delgivningsman, vars uppgift är att personligen överlämna handlingen till dig. Du är skyldig att betala kostnaden för delgivningsmannen, idag cirka 1.000 kronor. I brevet informeras du om att överföring av el kan komma att avbrytas om inte räkningen betalas inom tre veckor från delgivningen. Utebliven betalning innebär att företaget kommer att skicka en så kallad fränkopplingsrapport till nätföretaget som gör fränkopplingen.

Undantag från rätten till avstängning

Om en avstängning av el riskerar leda till en ej obetydlig personskada eller en omfattande sakskada får överföringen inte avbrytas. En omfattande sakskada kan till exempel uppkomma om elöverföringen till en eluppvärmd fastighet bryts när det är vinter och det finns risk för frysskador. Detta undantag gäller emellertid inte om du har

handlat otillbörligt. Inte heller när elföretagets fordran är tvistig får överföringen avbrytas. Elföretaget har inte heller rätt att stänga av elen i en elanläggning för att du har elskulder i en annan anläggning.

Kostnader för avstängning

Företagen har enligt ellagen rätt till en skälig ersättning för kostnader som uppkommer i samband med avstängningen.

Så länge en räkning förblir obetald ökar kostnaderna. Kostnaderna för en berättigad avstängningshantering får du betala. Kostnaderna varierar mellan företagen. Det kan kosta både mer eller mindre än i exemplet.

I exemplet nedan visas att en faktura på 2.000 kronor som inte betalas i tid kan komma att förorsaka kostnader som överstiger det ursprungliga fakturabeloppet. I detta exempel blir kostnaden utöver fakturabeloppet, om elöverföringen stängs av, 2.640 kronor plus dröjsmålsränta. Om det blir nödvändigt med personlig delgivning blir kostnaden ännu högre.

Elen kopplas inte in igen förrän fakturabelopp och samtliga kostnader är betalda.

Betalningssäkerhet

I samband med att du ingår ett avtal med ett elhandels- eller nätföretag gör företaget ofta en kreditprövning. Företaget har rätt att begära deposition eller förskottsbetalning om det har skälig anledning att befara att du inte kommer att fullgöra dina betalningsförpliktelser.

Har du ingen möjlighet att ställa säkerhet eller att förskottsbeta finns risk att företaget inte accepterar dig som kund.

Skälig anledning kan exempelvis vara:

- brister eller förseningar beträffande tidigare betalningsförpliktelser till elföretaget
- kännedom om att du ådragit dig betalningsanmärkningar.

Deposition eller förskottsbetalning får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar fyra månaders beräknade kostnader för elhandel eller nätavgifter. I den beräknade

avgiften ingår ersättning för till exempel elcertifikat och skatter. Har du under sex månader, från det att deposition ställdes eller förskott första gången betalats, skött dina betalningar, ska den ställda säkerheten återbetalas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.

Om du försummar dina betalningsplikter under avtalstiden har företaget rätt att begära deposition eller förskottsbetalning för fortsatt överföring eller leverans. Företaget får i dessa fall inte koppla från din el enbart på den grund att du inte ställer deposition eller betalar förskottsbetalning.

Skadestånd

Om företaget inte haft rätt att stänga av din el eller om företaget inte följt de regler som gäller vid avstängning har du rätt till skadestånd från företaget. Företaget kan bli ersättningskyldigt för dina utgifter, bortfall av inkomst eller annan förlust som avstängningen orsakat.

Exempel vid utebliven betalning:

Du har fått en korrekt faktura på 2.000 kronor som du inte betalt. Företagets första åtgärd är att skicka en betalningspåminnelse och därefter ett inkassokrav. Storleken på kostnaderna för betalningspåminnelse och inkassokrav är lagstadgade och får inte överskridas av företaget. Dröjsmålsränta brukar tillkomma.

- Betalningspåminnelse 60 kr
- Inkassokostnad 180 kr
- Dröjsmålsränta enligt avtal

Företaget får dessutom ta ut en skälig ersättning för kostnader vid vissa åtgärder i samband med en avstängningsprocess. Rätten att ta ut skälig ersättning regleras i ellagen. Beloppen är ej reglerade.

Rätten till skälig ersättning för elnätsföretagets kostnader, som föranletts av åtgärder för fränkoppling och återinkoppling, regleras i de allmänna avtalsvillkoren (NÄT 2012K).

Exempel på belopp som företagen brukar debitera:

- Anmaning om rättelse 40 kr
- Delgivning genom brev med mottagningskvitto 40 kr
- Kostnad för brev till socialnämnden 150 kr
- Delgivning genom delgivningsman cirka 1.000 kr (om inte mottagningskvitto skickats in)
- Fränkopplings- respektive påkopplingskostnad cirka 1.200 kr.

Kostnad utöver fakturabeloppet: 2.670 kr + dröjsmålsränta